

Úvodem	13
Přehled užitých zkratk	15
1. JEDNÁNÍ ZA OBCHODNÍ KORPORACE	17
1.1 Zastupování členem statutárního orgánu	17
A) Pojetí člena statutárního orgánu jako zástupce a jeho praktické důsledky	17
B) Zastupování členem unipersonálního statutárního orgánu	23
C) Zastupování členy kolektivního statutárního orgánu	24
– Způsob zastupování společnosti	24
– Nepřípustná úprava způsobu zastupování společnosti	31
– Zastupování vůči zaměstnancům	36
– Zastupování v občanském soudním řízení	41
– Zastupování právnickou osobou – členem statutárního orgánu	42
– Člen statutárního orgánu (současně) jako zmocněnec či zákonný zástupce?	42
• <i>Generální plná moc</i>	42
• <i>Plná moc k určitému právnímu jednání</i>	43
• <i>Procesní plná moc</i>	46
• <i>Člen statutárního orgánu jako zákonný zástupce?</i>	46
– Důsledky nedodržení způsobu zastupování společnosti	47
– Zápis způsobu zastupování do obchodního rejstříku	49
– Princip materiální publicity	50
• <i>Pojem a podstata</i>	50
• <i>Princip materiální publicity a zánik jednatelského oprávnění</i>	52
• <i>Princip materiální publicity a určení způsobu zastupování společnosti</i>	53
• <i>Princip materiální publicity a falešná identita osob oprávněných zastupovat společnost</i>	55
– Udělení plné moci k jednání za společnost	56
– Seznatelnost, že statutární orgán jedná za společnost	57
D) Limity zástupčího oprávnění	62
– Zastupování společnosti a obchodní vedení	62
– Omezení zástupčího oprávnění člena statutárního orgánu zakladatelským právním jednáním, rozhodnutím jiného orgánu společnosti či jiným právním jednáním	63
– Souhlas valné hromady požadovaný zákonem	64
– Vybočení z předmětu podnikání či činnosti společnosti	66

E) Zastupování a střet zájmů.....	67
– Střet zájmů obecně	67
– Řešení střetu zájmů zástupce a zastoupeného	68
– Kam se podělo ustanovení § 196a obchodního zákoníku?	75
1.2 Zastupování v ostatních případech	76
A) Smluvní zastoupení	76
– Zmocnění obecně	76
– Prokura	79
B) Zákonné zastoupení	86
– Obecně	86
– Pověření určitou činností při provozu závodu	87
– Jednání jiné osoby v provozovně	99
– Vedoucí odštěpného závodu	100
C) Ratihabice.....	101
2. ČLENOVÉ STATUTÁRNÍCH ORGÁNŮ OBCHODNÍCH KORPORACÍ, JEJICH POSTAVENÍ A ODPOVĚDNOST	103
2.1 Struktura právní úpravy	103
2.2 Postavení statutárního orgánu v rámci struktury obchodní korporace	105
2.3 Individuální a kolektivní orgány	106
A) Obecně.....	106
B) Společnost s ručením omezeným.....	107
C) Akciová společnost	108
2.4 Rozhodování kolektivního statutárního orgánu	109
A) Rozhodování ve sboru	109
B) Rozdělení působnosti	112
2.5 Právník jako člen statutárního orgánu obchodní korporace	113
A) Obecná úprava	113
B) Zmocněnec právnické osoby – člena orgánu jiné právnické osoby	114
C) Člen statutárního orgánu právnické osoby jako její zástupce v orgánu jiné právnické osoby	117
D) Zápis zástupce podle § 154 OZ do obchodního rejstříku	120
2.6 Předpoklady výkonu funkce člena statutárního orgánu	121
A) Svěprávnost	121
B) Bezúhonnost	121
C) Překážky provozování živnosti	122

– Prohlášení konkursu	122
– Trest zákazu činnosti	122
– Zrušení živnostenského oprávnění pro závažné porušování podmínek živnosti	122
D) Absence rozhodnutí soudu o diskvalifikaci	123
E) Důsledky nedodržení či odpadnutí podmínek výkonu funkce	123
2.7 Vznik funkce člena statutárního orgánu	124
A) Určení prvních členů zakladateli	124
B) Volba	124
C) Kooptace	126
D) Náhradníci	127
E) Jmenování soudem	128
2.8 Zánik funkce člena statutárního orgánu	131
A) Uplynutí funkčního období.....	131
B) Odvolání z funkce	133
C) Odstoupení z funkce.....	134
D) Vyloučení člena statutárního orgánu obchodní korporace z výkonu funkce	137
– Diskvalifikace obecně	137
– Důvody diskvalifikace	138
• Úpadek obchodní korporace, v níž dotčená osoba vykonává funkci člena statutárního orgánu	138
• Porušení péče řádného hospodáře	139
– Rozšíření osobní působnosti institutu diskvalifikace	140
– Řízení o vyloučení z výkonu funkce	141
– Důsledky rozhodnutí soudu o vyloučení z výkonu funkce.....	142
E) Další důvody zániku funkce	142
– Smrt člena orgánu, zánik právnické osoby, která je členem orgánu, a zánik společnosti	142
– Změna systému vnitřní struktury akciové společnosti	143
– Volba nového člena.....	143
– Člen statutárního orgánu přestane splňovat podmínky stanovené pro výkon funkce	144
2.9 Smlouva o výkonu funkce	144
2.10 Odměňování.....	147
A) Ujednání ve smlouvě o výkonu funkce.....	147
B) Další možnosti odměňování	148

– Vnitřní předpis	148
– Jiná plnění	149
– Tantiémy	150
– Mzda a jiné plnění za souběžný pracovní poměr členovi orgánu a osobě jemu blízké	152
C) Bezplatnost výkonu funkce (§ 59 odst. 3 ZOK)	153
D) Odměna obvyklá (§ 59 odst. 4 ZOK)	154
E) Přejícná ustanovení (§ 777 odst. 3 ZOK)	155
F) Neposkytnutí plnění, povinnost vrátit odměnu a další plnění	155
G) Výkon funkce úředníky územních samosprávných celků a úředníky státní správy	157
2.11 Péče řádného hospodáře	158
A) Pojem péče řádného hospodáře v občanském zákoníku	158
B) Zvláštní úprava v zákoně o obchodních korporacích	160
– „Pravidlo podnikatelského úsudku“	160
– Objektivní versus subjektivní standard péče	161
– Vnější (vertikální) delegace	162
– Přenos důkazního břemene	164
C) Příklady posouzení péče řádného hospodáře v judikatuře	165
– Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 29. dubna 2013, sp. zn. 29 Cdo 2363/2011, uveřejněný pod číslem 75/2013 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek	166
– Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 30. března 2011, sp. zn. 29 Cdo 4276/2009	167
– Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 29. srpna 2013, sp. zn. 29 Cdo 2869/2011	168
– Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 26. února 2014, sp. zn. 29 Cdo 2974/2012	169
– Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 26. března 2014, sp. zn. 29 Cdo 3915/2012	169
– Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 21. května 2008, sp. zn. 29 Odo 1118/2006	170
– Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 24. října 2012, sp. zn. 29 Cdo 3191/2010	171
– Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 15. září 2010, sp. zn. 29 Cdo 1657/2009	171
– Další rozhodnutí	171
D) Poslední poznámky k posuzování péče řádného hospodáře	172

E) Důsledky porušení péče řádného hospodáře	174
– Povinnost nahradit újmu	174
• Subjektivní či objektivní odpovědnost?	174
• Náhrada imateriální újmy	174
• Solidarita	175
• Limitace odpovědnosti	176
• Vypořádání nároku na náhradu újmy	176
• Promlčení práva na náhradu škody	176
• Reflexní škoda	179
– Vydání prospěchu	179
– Neplatnost učiněného právního jednání	180
– Ručení za dluhy obchodní korporace	181
• Ručení podle § 159 odst. 1 OZ	181
• Ručení podle § 68 ZOK	182
• Ručení podle § 66 odst. 2 ZOK	183
• Další případy ručení	184
– Vyloučení z výkonu funkce člena statutárního orgánu	184
2.12 Obchodní vedení	184
3. KONCERNOVÉ PRÁVO V ZÁKONĚ O OBCHODNÍCH KORPORACÍCH	186
3.1 Přečhod mezi starou a novou úpravou	188
3.2 Základní schéma: tři vrstvy právní úpravy	190
3.3 Ovlivnění	192
A) Pojem	192
B) Právní důsledky	196
– Povinnost hradit újmu ovlivněné osobě	196
– Povinnost hradit újmu společníkům ovlivněné osoby	200
– Ručení za dluhy ovlivněné osoby	201
– Ostatní důsledky	203
• Pravidla o zájmové kolizi	203
• Pravidla o diskvalifikaci	203
• Pravidla o ručení za dluhy při úpadku	204
3.4 Ovládání	207
A) Pojem	207
B) Právní důsledky	209
– Shodné s ovlivněním	209

– Zpráva o vztazích	210
• <i>Základní povinnost</i>	210
• <i>Obsah zprávy o vztazích</i>	211
• <i>Přezkum zprávy o vztazích</i>	216
– Povinný odkup podílů mimostojících společníků	219
3.5 Koncern	222
A) Pojem	222
– Materiální předpoklad – jednotné řízení	222
– Formální předpoklad – koncernová deklarace	224
B) Právní důsledky	226
– Shodné s ovlivněním a ovládaním	226
– Přípustné pokyny k obchodnímu vedení	227
– Výjimka z § 71 ZOK	229
4. PODÍL V OBCHODNÍ KORPORACI	232
4.1 Právní úprava podílů do konce roku 2013	232
4.2 Pojetí podílu od 1. ledna 2014	233
4.3 Podíl ve spoluvlastnictví	236
A) Podílové spoluvlastnictví	236
B) Podíl ve společném jmění manželů	238
4.4 Převod podílu	241
A) Převod podílu obecně	241
B) Převod podílu ve společnosti s ručením omezeným	242
– Omezení převodu	242
• <i>Převod podílu na jiného společníka</i>	242
• <i>Převod podílu na třetí osobu</i>	243
• <i>Omezení převoditelnosti a „staré“ společnosti</i>	246
• <i>Omezení převoditelnosti a jednočlenné společnosti</i>	247
• <i>Omezení převoditelnosti a kmenové listy</i>	248
• <i>Omezení převoditelnosti a druhy podílů</i>	248
– Smlouva o převodu podílu	248
• <i>Forma smlouvy o převodu podílu, nevtěleného do kmenového listu</i>	248
• <i>Obsah smlouvy o převodu podílu, nevtěleného do kmenového listu</i>	249
• <i>Převod podílu vtěleného do kmenového listu</i>	251
– Účinnost převodu	252
C) Převod podílu v akciové společnosti	254

– Převod nevtělené či nesplacené akcie	254
– Převod akcie	255
D) Nabytí podílu ve zvláštních případech	257
– Převod podílu jakožto součásti převáděného závodu	257
– Vydržení, nabytí od neoprávněného	258
4.5 Zastavení podílu	259
A) Zastavení podílu obecně	259
B) Zastavení podílu ve společnosti s ručením omezeným	260
– Zastavení nevtěleného podílu	260
– Zastavení kmenového listu	263
C) Zastavení podílu v akciové společnosti	264
D) Zákaz zatížení podílu (negative pledge)	264
4.6 „Obsah“ podílu	266
A) Práva a povinnosti spojené s účastí	266
B) Druhy podílů	267
– Druhy podílů ve společnosti s ručením omezeným	267
– Druhy akcií	273
C) Druhy podílů (akcií) a zápis v obchodním rejstříku	274
D) Mnohost podílů	276
5. SPOLEČNOST S RUČENÍM OMEZENÝM	277
5.1 Úvodem	277
5.2 Zakládání a vznik společnosti	279
5.3 Valná hromada	279
A) Struktura právní úpravy valné hromady	279
B) Postavení valné hromady	280
C) Působnost valné hromady	281
– Dělbá působnosti uvnitř společnosti	281
– (Některé) záležitosti svěřené valné hromadě	282
• Změna společenské smlouvy	282
• Schválení účetní závěrky	283
• Schválení převodu nebo zastavení závodu nebo jeho části	283
• Rozhodnutí o změně druhu kmenového listu	288
• Rozhodnutí o vrácení příplatku v jiném poměru, než v jakém jej společník poskytl	289
• Vyhrazení záležitostí, spadajících do působnosti jiných orgánů	289

D) Jednání (zasedání) valné hromady	293
– Jednání valné hromady obecně	293
– Rozlišení přítomnosti a „jiné účasti“	294
– Účast na valné hromadě s využitím technických prostředků	295
• Možnost podoby tzv. jiné účasti	295
• Podmínky „jiné účasti“	295
• Korespondenční hlasování (§ 167 odst. 4 ZOK)	296
– Usnášeníschopnost valné hromady	297
– Hlasování.....	297
– Sistace hlasovacích práv	299
E) Rozhodování per rollam.....	300
– Podstata rozhodování per rollam	300
– Forma rozhodování per rollam	301
– Průběh rozhodování per rollam	301
– Osvědčení notářským zápisem	302
– Per rollam a jediný společník	304
F) Posuzování (ne)platnosti usnesení valné hromady	304
5.4 Ukončení účasti ve společnosti	305
A) Obecně k ukončení účasti	305
B) Způsoby ukončení účasti	305
– Vystoupení ze společnosti.....	305
– Dohoda o ukončení účasti.....	308
– Vyloučení společníka rozhodnutím soudu	308
– Kaduční řízení	310
– Zrušení účasti společníka rozhodnutím soudu	312
– Prohlášení kmenových listů za neplatné.....	313
– Zánik účasti v souvislosti s probíhajícím insolvenčním řízením na majetek společníka	315
• Zamítnutí insolvenčního návrhu pro nedostatek majetku	315
• Zrušení konkursu prohlášeného na majetek společníka pro nedostatek majetku	315
• Marným uplynutím lhůty šesti měsíců od prohlášení konkursu na majetek společníka	316
– Postižení podílu v exekuci či soudním výkonu rozhodnutí	316
• Je-li podíl převoditelný	316
• Je-li podíl nepřevoditelný	316
– Obnovení účasti	317

C) Naložení s uvolněným podílem	320
D) Vypořádací podíl	321
6. AKCIOVÁ SPOLEČNOST	323
6.1 Monistický systém vnitřní struktury akciové společnosti	323
A) Volba systému vnitřní struktury	323
B) Správní rada	325
C) Statutární ředitel	328
6.2 Valná hromada	329
A) Struktura právní úpravy valné hromady	329
B) Působnost valné hromady	330
– Dělbá působnosti uvnitř společnosti	330
– (Některé) záležitosti svěřené valné hromadě	331
• <i>Změna stanov</i>	331
• <i>Volba členů volených orgánů společnosti</i> <i>[§ 421 odst. 2 písm. e) a f) ZOK]</i>	332
• <i>Schválení účetní závěrky, schválení převodu nebo zastavení</i> <i>závodu nebo jeho části a další záležitosti</i>	333
C) Rozhodování valné hromady	334
D) Svolání valné hromady	335
– Kdo je oprávněn valnou hromadu svolat?	336
– Forma pozvánky	339
– Lhůta pro svolání valné hromady	341
– Obsah pozvánky	342
E) Účast a hlasování na valné hromadě	344
6.3 Přezkum platnosti usnesení valné hromady	345
A) Povaha rozhodnutí valné hromady	345
B) Úprava přezkumu platnosti usnesení valné hromady	346
C) Procesní aspekty	347
D) Rejstříkové řízení	348
E) Předběžná otázka	348
F) Usnesení, na něž se hledí, jako by nebyla přijata (fikce nepřijetí)	349
G) Rozhodnutí jediného akcionáře v působnosti valné hromady	351
H) Rozhodnutí o rozdělení zisku	352
I) Aktivní věcná legitimace	353
J) Protest	354
K) Lhůta k podání návrhu podle § 428 a § 429 ZOK	355

L) Důvody neplatnosti usnesení valné hromady	357
6.4 (Některá) práva akcionářů	359
A) Právo na podíl na zisku	359
B) Právo uplatňovat návrhy a protinávrhy	362
Literatura	364